

Aqqalu C. Jerimiassen
Atassut

UKA 2021/67-68-69-70/1
14. oktober 2021

Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut siunnersuuteqaqqullugit eqqussukkanut akitsuutit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 19 30. oktober 1992-imeersup allangortinneqarnissaanik, taamaasillutik kaffinnut akitsuutit eqqartorneqartoq § 1, nr. 11 atorunnaarsillugu.

Inatsisartunut isummerfigisassatut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut siunnersuuteqaqqullugit eqqussukkanut akitsuutit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 19 30. oktober 1992-imeersup allangortinneqarnissaanik, taamaasillutik tiinut akitsuut eqqartorneqartoq § 1, nr. 11 atorunnaarsillugu.

Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut siunnersuuteqaqqullugit eqqussukkanut akitsuutit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 19 30. oktober 1992-imeersup allangortinneqarnissaanik, taamaasillutik neqinut akitsuutit eqqartorneqartoq § 1, nr. 13-17 atorunnaarsillugu.

Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut siunnersuuteqaqqullugit eqqussukkanut akitsuutit pillugit inatsisartut inatsisaata allangortinneqarnissaanik, taamaasillutik sukkunut, lakridsinut sukkulaatinut il.il. akitsuutit atuutilersinneqartup § 1, nr. 1-2, Inatsisartut inatsisaanni nr. 23 18. november 2019, atorunnaarsinneqassasut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Araba kaffisuataalaariarluni Medova tiitoraanni ullup ingerlanerani nagguteeqqanut kinillattaallugu, taamaaseriarlunilu pølsit aappaluttunik qaqortulialerlugu nerereeraanni kinguleqqilaarniarluni kaageeqqalliuku Fig Rollsit ammaraanni Araba Kaffilu najullattaaqqilaarlugu. Ila Kalaaliunerusoqarunangilaq assilissami (stereotype).

Ajunngilaq, tassunga sangutippallaarnangu imannak Atassummiit oqaaseqaateqassaagut ukununnga siunnersuutinut.

Aap, isuma paasinarpoq. Inuuniarneq nunatsinni akikinnerusariaqarpoq, ilaana oqariartuut isumaqatigaarput.

Akit ukiorpassuarni qaffatsikkiartuaarsimanagerat malunnaatilissuarmik ingerlarsorsimavoq, malunnaateqarpiangitsumik qaffaalaartarnerit ukiorpassuarni ingerlarsorsimapput, allaallumi maanna akit pavungarujussuaq killitsittalerlugit.

Malunnaateqanngitsuusaartinneqartuartarpoq ukiumiik ukiumut 1 koruunikkaarlugit qaffaalaartuarneq kisitsisit AIS-imi inernerussat kusassalaarniarlugit, soorluttaarmi maanna

siunnersuuteqartuusut 2019-imi AIS2020 suliarinerani peqqinnerulernissarpunngooq piniarlugu peqqinnanngitsunut tungusunnitsunullu akitsuutip qaffannissaanut atsioqataagamik. Nalunngilarpullu taamani innuttaasut qanoq qisuariarnersuttaaq.

Aajunalu taamani Atassummiit uteqattaartuagarput, akitsorterinikkut toqqorterinikkullu inuiaqatigiit peqqinnerulersinneqarunngillat. Illuanilli akitsorteriuarinikkut atuineq nikippiarani inuit kaasarfii imakinneruliinnartussaapput.

Taanna tusaaneqarsimasinnaagaluarpoq siornaalli, aatsaat pissaanermik tigumminneqataajunnaareermermi kukkussuteqarsimanermik oqariartorluni iluarsiniarsarilernerminngaanniit.

Aajunali qujanarnerpaasoq, kukkusimaneq nassuerutigineqarpoq, nassuersinnaanermi tassaammat tamani pingaarnerpaasortaaq. Kukkusimaneq nassuerutiginaaversaarlugu manngertitaarusaaqinnartuarternerummi inuiaqatigiittuttaaq ingerlanermut sunnertuarmagu.

Atassummiit oqaatigiuartagarput tassaajuartarportaaq; aningaasarsiat qaffatsitiinnarnerat kisiat piunnaamilaarlugu aningaasalli pisissutigineqarsinnaanissaa qaffassarneqartariaqarpoq.

Akissarsianimmi annikeqisumik ukiorpaat ingerlaneranni qaaffaalaartarsimaneq nioqqutissat akitsoriartorerannittaaq malitseqartuarternissamat, taamaattumillu aningaasap pisissutigineqarsinnaasup nalinga malinnaajunnaareertarluni ullup aappaani.

Siunertaq uani eqqarsaatigineqartoq ajoriinnagassaangilaq, tassami oqareernitsituut akinik qaffaasaqattaarujoorluni ukiumiik ukiumut, kiisa kaffit poortat sisamat akikillisaatillutik 100kr-eqartarsimasut, maanna poortat marluk taamatorluinnaq akeqartaleqqammata.

Taamaattorli uani isuma ataaseq mininneqartoq maqaasilaarparput. Inumerngit / Kalaalimerngit ullutsinni akisoqaat, inuullu nammineq pilisinnaajunnaarsimasup sumik peqquteqaraluarnarluni mattamininnguamik allattuulluunniit inalugannguunik pissarsiniarsinnaanera ajornakusooqqaajaasinnaasarpoq qanigisaminik ilaqutaqanngikkuni pajussinnaasumik.

Aap, pajuttorneq kalaallit pissusinnaaraat, taannali uani eqqartussanngilara, allamiippoq taanna eqqartugaq.

Kalaaliaqqamulli pisiniartariaqarneri neqit nerpiilluunniit illinnalaarsinnaasut pisiariniarnerani aali akitsuuteqaratik qupinnguallannangajaannarsinnaasumik akeqarsinnaasarput.

Illuani eqqussukkanik akikillisaasinnaanermik siunnersuuteqassagaanni, eqqaamaqqunarportaaq nunaqqaterpassuatta mamarisaat ulluinnarsiutigerusuttaraluagaallu arlaatiguttaaq iliuuseqarfigineqarsinnaanerannut eqqarsaasersuummik peqarsinnaagaanni.

Pilersaarusiukkamik aningaasarsiornermut (planøkonomi) saatippallaanngikaluarlugu, niuernerpalaartumilli aningaasarsiornermut sangutikkaanni nunatta pissarititaanut pisisinnaassutsittaaq qaffassarneqarsinnaanera piusinnaavoq.

Uanilu siunnersuummi ilaatigut isumaqatiginartortaa unaavoq; nioqqutissat ulluinnarni pisiarilluartaqqagut, soorlu kaffit akikillisaavigineqarnerisigut, allallu nioqquterpassuit akiisa apparsartuarneratigut pisissutissap qaffassarneqarsinnaanera angulluarneqariartulersinnaammat,

aningaasarsiaqarnikkut qaffaaraaminertarnerit ullutsinni akit qaffakkiartornerinut malinnaanngitsut ilanngaatitigullu nipittartulersuinerit aqqusaaqqaanngikkaluarlugit.

Akitsuuteerarpassuimmi maanna piusorpassuit atuuttuartillugit suna tamarmi akisujuassaaq, namminersortullu kaaviaartitassaraluannut allaffissornermullu piasarissersuutaajuassallutik.

Ilaatigulluunniimmi eqqarsarnaqqajaasinnaasarpoq, suna tamaat akitsuuteerarpassuarnik ulikkaarsimasooq nunguteriarlugu ataasikullammik qallunaat nunaanni momsitit ittumik eqqussiinnarsinnaaneq, tassuunakkullu akitsuuteerarpassuit naqinnernik mikisunik ikkussuunneqarsimasorpassuit niaqorluutissaajunnarsinnaammata.

Oqanngilagulli pisariaqartoq, assersuusiornerinnaavoq.

Aningaasarmi illuaniit illuanut nooqattaaginnarlugu maanna systemikkut immitsinnut annertuumik naallerarpugut. Assersuutitut uani atorreqarsinnaalluarpoq, biilisitilluta eqqunneqarnerinut annertuupilussuarnik akitsuusiiffigineqartarpugut, nunanilu allani ussassaarutit nittartakkani takujuartartillugit ilaatigut eqqarsarnartaqaaq; sooq taama maani akisunerutigisariaqarpat? Eqqunneqarnerinut qaavatigut annertungaartumik oqimaalutserneqariarluta motorillit akitsuutaannut akiliisarnigut annikigisassaannegeqaat, ingasammik sinerissami inoqarfinni minnerumaani aqquserngit qanoq ajortiginerittaaq qiviassagaanni.

Akitsuusersueriaaseq nunatsinni tamakkiisumik nalilersorneqartariaqarpoq, nioqqutissanut ataasiakkaanut sammitippallaanngikkaluarlugu assiliarli ilivitsooq isigalugu suliassaavoq annertoq.

Nioqqutissat akii tamaasa ataatsimut isigissagaanni, assersuusioqqilaaraanni meeraagallarninni nioqqutit suuneri takorloorneqakannersinnaapput.

Taamani angerlarsimaffitsinni angajoqqaamma pisiaanik nioqqutissanik akikitsunik meqqilerneqarsimasunik (discountmærke) takunngisaannarpunga, illuanilli nioqqutit pitsaanerusut kisimik takussaasimapput.

Ajoraluartumilli ullutsinni nioqqutissat akisunerujussui peqqutigalugit sipaarnerusinnaajumalluta pisiniarfissuit angisuut akikitsunik meqqiliaannik, assersuut: Firstprice, Rema1000, Xtra pisiarisariaqartarlernikuuagut, naak nalunngikkaluarlugu akuutissat akui ilaatigut peqqinnarnerpaaffimminiinngikkaluartut, allanulli akissaqalaarsinnaaniarluta taakkua toqqartariaqartuurtarpagut.

Taamatut oqaaseqarluta Atassummiit siunnersuut Aningaasaqarnermut ataatsimiitsitaliamut innersuupparput